

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ในครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาบทบาทที่เป็นจริงในการบริหารกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ซึ่งมีรายละเอียดในการดำเนินการ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 จำนวน 183 คน แบ่งตามอำเภอ ดังแสดงข้อมูลตาราง 1

ตาราง 1 กลุ่มตัวอย่างผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 จำแนก ตามอำเภอ

อำเภอ	จำนวนกลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา	จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารสถานศึกษา
เสนา	27	19
บางบาล	33	23
บางไทร	24	16
บางปะอิน	19	13
บางซ้าย	23	15
ผักไห่	31	21
ลาดบัวหลวง	26	18
รวม	183	125

ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2. 2554 : 124

2. กลุ่มตัวอย่าง ในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 จากการกำหนดตัวอย่างโดยใช้เกณฑ์ยามานะ (Yamane) (บุญใจ ศรีสถิตนรากร. 2550 : 560) มีจำนวนประชากร จำนวน 183 คน โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 125 คน ในการหากกลุ่มตัวอย่างดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

โดยกำหนดให้มีความคลาดเคลื่อนในการประมาณไม่เกิน 5 % ด้วยระดับความเชื่อมั่น 95 % สามารถคำนวณขนาดตัวอย่างได้ดังนี้

$$n = \frac{183}{1 + (183 \times 0.05^2)} \approx 125$$

ดังนั้น ได้ขนาดตัวอย่างจำนวน 125 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงในการบริหาร กระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 แบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบคำถามลักษณะคำถามเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงในการบริหารกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ลักษณะของแบบสอบถามใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ โดยแบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ ด้านการวางแผนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการพัฒนาการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการนิเทศภายใน กำกับติดตามการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และด้านการประเมินผลการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ประกอบด้วยข้อคำถาม จำนวน 50 ข้อ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังต่อไปนี้

- 5 หมายความว่า บทบาทบริหารการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายความว่า บทบาทบริหารการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายความว่า บทบาทบริหารการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายความว่า บทบาทบริหารการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายความว่า บทบาทบริหารการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ น้อยที่สุด

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ เกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงในการบริหารกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถามเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยดำเนินการดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความต้องการพัฒนาตนเองของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

1.2 กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย

1.3 กำหนดนิยามศัพท์เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

1.4 ดำเนินการสร้างแบบสอบถาม โดยกำหนดขอบเขตของข้อคำถามและสร้างคำถามให้ครอบคลุมเนื้อหาที่จะศึกษา

2. นำเสนอร่างแบบสอบถามต่อจากอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหาตามผลการสังเคราะห์จากการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ใช้ในการศึกษาซึ่งเป็นการรอบแนวคิดแล้วนำไปปรับปรุงแก้ไข

3. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจแก้ไขจากอาจารย์ที่ปรึกษาเรียบร้อยแล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน พิจารณาตรวจสอบเพื่อหาความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ และให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไขให้เหมาะสม ดังต่อไปนี้

ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรง และความถูกต้องของเนื้อหา ตลอดจนความชัดเจน ความเหมาะสมในการใช้ภาษา คุณสมบัติของผู้ทรงคุณวุฒิมีดังนี้

3.1 มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทหรือปริญญาเอกด้านการศึกษาด้านเนื้อหา ด้านนวัตกรรม ด้านหลักสูตร ด้านภาษา ด้านการวัดประเมินผลและวิจัย

3.2 ปฏิบัติงานหรือดำรงตำแหน่งในโรงเรียนหรือหน่วยงานทางการศึกษา

4. นำผลการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาหาตรงกันความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหาโดยใช้สูตรค่า IOC (Index of item objective congruence)

4.1 นำข้อคำถามและเนื้อหาของจุดประสงค์ของการสร้างไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ลงความเห็นและให้คะแนน ดังนี้

+ 1 แทน เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับคำนิยามศัพท์เฉพาะ

0 แทน เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

-1 แทน เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามไม่มีความสอดคล้องกับคำนิยามศัพท์เฉพาะ

4.2 รวบรวมสรุปข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ นำมาปรับปรุงแก้ไขและหาความสอดคล้องตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ โดยหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา (Index of item objective congruence : IOC) แล้วคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ปรับปรุงและแก้ไขเพิ่มเติมตามที่คุณเชี่ยวชาญแนะนำ ปรับปรุงและแก้ไขอีกครั้งให้ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ โดยมีผลการวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้อง IOC รายข้อเท่ากับ 1.00 (ผลการวิเคราะห์แสดงในตารางผนวก ข)

5. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ Try out กับกลุ่มที่ไม่ใช่ตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาความเที่ยงโดยใช้วิธีหาค่าแอลฟาสัมประสิทธิ์ ของครอนบาค (Cronbach, 1990 : 202 - 204) เกี่ยวกับความต้องการพัฒนาตนเองของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 (ผลการวิเคราะห์แสดงในตารางผนวก ค)

6. ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้วิธีหาค่าแอลฟาสัมประสิทธิ์ ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.9716 (รายละเอียดผลการวิเคราะห์แสดงในภาคผนวก จ)

7. นำแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองตรวจสอบเป็นครั้งสุดท้ายก่อนนำไปพิมพ์เพื่อใช้เป็นแบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงในการบริหารกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยดำเนินการโดยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

2. ขอความอนุเคราะห์จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ทำหนังสือถึงผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

3. นำแบบสอบถามไปส่งและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองกับ โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

4. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ และดำเนินการลงรหัส เพื่อเตรียมสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4.1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาลงรหัสให้คะแนนแต่ละข้อ และบันทึกข้อมูลลงในคอมพิวเตอร์ เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

4.2 ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลและนำผลการคำนวณมาวิเคราะห์ข้อมูลที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และสมมุติฐานของการศึกษา แยกวิเคราะห์ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบคำถาม เกี่ยวกับระดับการศึกษา การอบรมของผู้บริหารสถานศึกษา และระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงในการบริหารกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

วิเคราะห์โดยคำนวณหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของแบบสอบถามแต่ละข้อคำถามแล้วนำค่าเฉลี่ยมาเทียบเกณฑ์เพื่อประเมิน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว. 2535 : 23 – 24)

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50 – 5.00 หมายถึง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50 – 4.49 หมายถึง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50 - 3.49 หมายถึง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50 – 2.49 หมายถึง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.49 หมายถึง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยเลือกเฉพาะวิธีวิเคราะห์ข้อมูลที่สอดคล้องวัตถุประสงค์ และสมมุติฐานของการวิจัย

1. การศึกษาบทบาทที่เป็นจริงในการบริหารกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 โดยใช้ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. การเปรียบเทียบบทบาทที่เป็นจริงในการบริหารกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ที่มีระดับการศึกษา ประสบการณ์การอบรม และระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งโดยใช้การวิเคราะห์ t – test ระดับนัยสำคัญ .05